

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Patria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Leandri fabulam commenti sunt, ut extincto lucernæ lumine, calore quippe naturali deficiente, juvenilis quoque concupiscentiæ ardorem extingui significarent: atque ita tam marem, quam feminam gelida senectutis procella exagitatos in aquas immergi, ac deniq; suffocari. In sacris nostrorum literis sententia huic fabulæ non abfimilis de flore amygdalæ, de locusta & cappari habetur, quam loco suo satis explicamus. Neq; tamen illud contemnendum, quod Græci extinctos compressosque nequitie stimulos à viro forti, hoc est, virtute, prædito judicare volentes, Antæum illum suum Terræ filium ab Hercule collisum fingunt: nihil enim aliud est Antæum à terra procul sublatum enecare, quam à libidinoso tactu manus & mentem procul amovere.

COELESTE RERUM OMNIUM PROMPTUARIUM. CAP. XXXIII.

Panos urbs in Agypto fuit, in qua hujus etiam dei colossus visebatur inguine procaciter extento, qui flagellum in Lunam à dextra ejus sitam attolleret, Pana enim illi ad Lunæ simulacrum addere voluerunt: quod omnia mortalium usus necessaria putarent à Luna suppeditari. Sed quid hoc sibi vellet argumentum, facilius ex Cabalisticæ disciplinæ significationibus eruemus. Ajunt enim ejus mysterii sapientes, omnem siderum vim, quæ rerum procreationi comparata sit, in lunare prius corpus infundi, tanquam in penum aliquam promptuariam: mox illam pro rei uniuscujusque materia formam unicuique; suam fideliter erogare, idq; sibi velle videtur in Panos manu flagellum, quasi accepta eo gestu doceat expendere.

SOL. CAP. XXXIV.

IN Suidæ collectaneis legas Priapi simulacrum, quem Horum Agyptii esse dicant, læva penem arrectum continere, dextera sceptrum disco & penis insignitum, quæ omnia Solis vim ostendent: ex genitali siquidem obscœnius attræctato significari ajunt, quæ abdita sunt in visceribus terræ semina, vi solis erumpere: per sceptrum vero imperium, quod in cœlestibus & terrestribus gerit, cujusque opera & terra & mari patrefacta, sese mortalibus exhibuere, ususq; & commoditates rerum omnium subministrarunt. Discus, orbem quo circumfertur indicat: penæ vero, velocitatem, totius cœli ambitu quatuor & viginti horarum spatio quotidie decurso. Sic illis philosophatum est temporibus, ut rem tam seriam, & omni modestiæ & verecundiæ tractandam, ad nequitie turpitudinisque imaginationes traherent. Sic Judæi quoq; Beelphegori nonnunquam initiati sunt, ignominie quippe simulacro, quem Priapum Latini vocant, Moabitarum de more ferentes sacra, gravissima contra se numinis Omnipotentis iracundia concitata. Sic Athenarum eruditio, arcanaque mytheria univèrsam orbem eluserunt. Atq; huc demum in Eleusynæ Cereris sacris tormentum illud cæremoniarum, ad occultas portas diuturnior mora, linguæ obfignatio, & tot habituum & ornatuum, quot Apulejus enumerat, varietas tendebat, ut posteaquam per quinquennium anxii anhelabundique magni alicujus oraculi cognitionem expectarant, & rei cujuspiam divinæ majestatem quandam, diceret Tertullianus, se viros conceptissent, sub naturæ significatione simulacrum virilis membri tot integumentis tam diu coopertum, revelatum tandem intuerentur, quodque quotidie ad naturæ requisita non semel tangere cogerentur, vidisse se pictum aut sculptum, sub religiosissimi jurisjurandi prohibitione profiteri vetarentur. Quodq; longè magis ignominiosum est, huc Philosophi, huc Principes, huc ipsi Romanorum rerum domini Augusti, levitate nescio qua pellecti, perhibentur.

DE UMBILICO. CAP. XXXV.

Quoniam vero umbilicus quædam communia habet cum genitalibus, exigit locus ipse, ut quæ partis ejus significata sunt, explicantur.

PATRIA. CAP. XXXVI.

Umbilici significata alii alio modo acceperunt: sunt enim qui Jovem, sunt qui medium, sunt qui finem, per simulacrum ejus intelligant. Jovem quidem ex umbilico significare videas apud Cur-

Curtium lib. vi. cuius effigies smaragdo & gemmis aliis coagmentata erat. Et hoc idem indicat numerus, quem apud clarissim. patritium Venetum Stephanum Tepolum vidi, cuius inscriptio est, ΣΕΛΑΕΤΚΕΩΝ ΠΕΙΕΡΙΑΣ ΖΕΤΕΣ, ibi enim quædam huiusmodi species habetur. Medium vero, ut qui dixit Delon orbis umbilicum. Finem, Martialis, cum scripsit:

Mart. lib. 4.
Epig.
Artem l. 1.

cap. 45.
Quia in u-
tero infans
ab umbilico
alimoniam
capit.

Jam pervenimus usque ad umbilicum.

Sed eo loco intelligendus est voluminis terminus, qui cum volumen explicatur, in fine omnino est: cum vero idem obvolvitur in spiram collectum, medium tenet locum. Se denim Onirocritæ per umbilicum dubio procul patriam intelligunt, unde scilicet educationis auspicia suscipiuntur, & per ea quæ umbilico accidunt in somniis videri visa, de patria vaticinari solent.

MEDIUM. CAP. XXXVII

Hominis
medius
quid.

Videtur vero patria unicuique homini orbis medium esse, cum ab eo loco, ubi quisque lucem aspiciatus est, & terrarum situm, & mundi spatia metiri incipiat, & quoquo versum iter atripuerit, patriam semper quasi centrum statuatur. Sed apertissime Cicero Umbilicum pro Medio ponit ostendit in Verrem actione vi. Et nuptam esse Liberam, quam eandem Proserpinam vocant ex Ennii sermone, qui locus, quod in media est insula situs, Umbilicus Sicilie nominatur. In homine quoque umbilicus medio totius corporis loco constituitur, sive circumulum circumduxeris lacertis manibusque exproretis, sive ad quadræ figuram factum eum imagineris: quamquam de medio hominis diversa est & Vitruvii & Varronis opinio: hic enim inguem in homine masculino medium agnoscit, umbilicum ille. Apud Martialem medios lambere comperias, quod ad Varronis sententiam accedit: nam feminæ inguem esse medium, idem quoque Vitruvius constitetur.

FINIS. CAP. XXXVIII.

Umbilicus
in libro
quid sit.

Cum autem & finem significet umbilicus, ostendendum quid umbilicus in libro sit, de libro enim loquitur Martialis, cum se pervenisse dicit ad umbilicum usque, uti paulo ante dicebamus. In quo quidem multi hallucinantur, dum alii umbilicos esse putant, defenacula ea ænea quibus librorum anguli ornantur simul & muniuntur: quandoquidem cornua etiam eodem errore vocari crediderint à Poëtis, præcipue vero bullam in libro medio affixam. Alii signa esse quædam arbitrantur, quibus antiqui librorum fines concludere soliti essent. Ideoque Porphyriorem citant, qui ad umbilicum, ad finem interpretetur, apud Horatium.

— Deus deus nam me vetat
Inceptum celeres promissum carmen jambos
Ad umbilicum ducere.

Alii clavos ad similitudinem bullæ, qui pro ornamento affigi soleant tabulis quibus libri conglutinantur, intelligunt. Alii, ut ex errore uno in alium trahantur, rati se aperte rem indicasse, locum Ciceronis ex tertio de Oratore citant: Sed tum ita solet narrare Scævola, conchas eos umbilicos ad Caput & Lucrinum legere consuisse: ibi per Umbilicos, lapillos intelligunt lotos & politos, ita enim scriptis prodidere, cum hæ buccinorum quorundam testulæ sint, quæ turbinatim convolvuntur, in fastigium acuminatæ umbilici forma, qui ex lapide olim fieri consuevit, ad umbilici nostri similitudinem. Ut vero & Martialem & Horatium idem dicentes, neque non Catullum & Ovidium etiam solitos ductu plurimum perpetuo, una quippe pagina, non ut nos, illis dissectis, & in quaterniones quos dicimus consertis: & quia complicabantur ad instar spiræ convoluti, inde Volumina dicta sunt à volvendo. In extrema autem pagina firmitudinis ergo parvus admodum bacillus, ex cedro quippe, aut buxo, cupressove, vel ex ebano, vel ex ebore adglutinabatur, ad latitudinis modum, qua membrana præcisa erat, hunc Umbilicum appellabant, cuius quidem capita volumine complicato hinc & inde prostant: solebantque ea ex argento, vel etiamnum gemmis ad ornatum præmuniti, atque ea sunt quæ Cornua nonnulli vocitarunt, ut Ovidius ad librum Epistola Tristitium prima:

Candida, nec nigra cornua fronte gerat

hoc